

Què és la banca ètica? Finançament per a entitats

Oriol Martín Álvarez

Assessor en Economia Social i Solidària i
soci fundador de

FACTO assessors SCCL

1. Banca I finances ètiques

Els orígens

Les finances ètiques són fruit dels **moviments d'economia alternativa** que cerquen una economia real i activitats amb un impacte social i ambiental positiu.

Als anys 60, els escàndols públics de corrupció als **EUA** i els conflictes polítics internacionals com **la guerra del Vietnam** i el règim del **apartheid** en Sud-àfrica van fer sorgir la **consciència** ciutadana sobre la capacitat de decidir el destí dels mateixos estalvis en coherència amb els seus **valors**.

Paral·lelament, als països del **Sud** la necessitat d'accedir als sistemes financers tradicionals va fer sorgir multitud de xarxes locals econòmiques de finançament local i solidari, com els **microcrèdits**.

En un principi es van definir els criteris *negatius* de finançament, i avui en dia predomina la selecció *positiva* de criteris de finançament a favor de la **transformació social**.

Una aproximació crítica al sistema bancari i als seus impactes

---

Moltes vegades els bancs especulen amb divises, immobles i alimentació, entre d'altres.

El 90 % del capital mundial que es mou, no compra ni ven res: especula.

El 50% de l'augment de preus dels aliments és degut a moviments especulatius. (Parlament Europeu)

“Oxfam acusa a tres bancos franceses de especular con el hambre” (Clara Jamart, 24 de febrer de 2015)

Una aproximació crítica al sistema bancari i als seus impactes

---

Sovint **evadeixen impostos i es situen en paradisos fiscals.**

Plataforma per una Fiscalitat justa,
ambiental i solidària
([ttp://www.fiscalitatjusta.cat/](http://www.fiscalitatjusta.cat/))

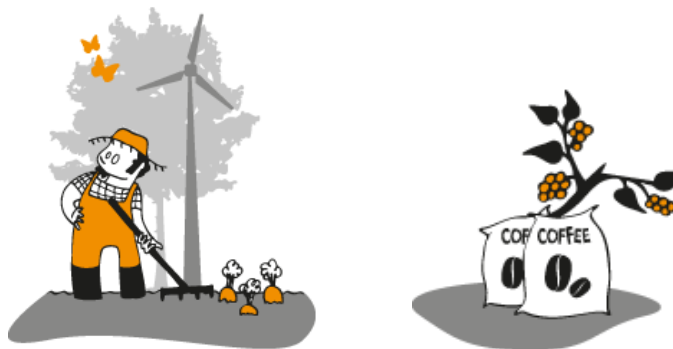
Els papers de Panamà i els paradisos fiscals: implicació d'empreses particulars en l'evasió d'impostos.

- Diners d'origen poc clar
  - Càrrega impositiva baixa o nul·la
  - Garantia d'opacitat
-

Altres finances són possibles: Les finances ètiques

Les finances ètiques entenen la intermediació financera des d'un prisma social i incorporant criteris ètics, socials i mediambientals a l'hora de prendre decisions, tant d'estalvi com d'inversió.

Capten estalvi o recursos econòmics de la ciutadania per tal de canalitzar-los cap al finançament d'empreses i d'entitats sovint pertanyents a l'economia social i solidària.

Altres finances són possibles: Les finances ètiques

QUIN ÉS L'OBJECTIU D'UN BANC ÈTIC?

Un banc ètic intenta aconseguir simultàniament dos objectius:

1. **Ser rendibles econòmicament** per tal de poder garantir la seva supervivència. Obtenir beneficis.
2. **Obtenir beneficis socials i ambientals** finançant activitats econòmiques que tinguin un impacte social i ambiental positiu.

“Si un banc ètic s’oblidés de vetllar pel primer objectiu, acabaria desapareixent o deixaria de ser un banc, i si s’oblidés del segon, tan sols seria un banc.”

Els principis de les finances ètiques

L'ètica com un procés de reflexió continua en l'aplicació dels criteris d'inversió i concessió de crèdits

Principi d'ètica aplicada

Principi de participació

La presa de decisions s'efectua de manera democràtica. Els socis han de poder participar en la definició de les polítiques bàsiques de l'entitat.

Fer servir els diners de forma coherent amb els nostres valors.

Principi de coherència

Principi de transparència

Cal oferir informació regular i pública de totes les activitats i les seves conseqüències.

Principi d'implicació

Les entitats de finançament ètic han d'anar més enllà dels criteris negatius i han de definir la seva política d'inversió seguint criteris positius per tal de transformar la societat.

Comparativa entre la banca tradicional i la banca ètica

Els fons participen en...	-En projectes econòmicament rendibles	-En projectes amb valors compartits amb els socis i clients
Ànim de lucre	-La seva raó de ser és la remuneració a l'accionista	-La majoria d'entitats de finances ètiques no tenen ànim de lucre, en aquests casos els beneficis reverteixen en projectes de caire social o medi ambiental
Model d'organització	-Una acció equival a un vot	-En els casos d'entitats cooperatives (la majoria): una persona equival a un vot
Transparència	-No donen informació habitual i de forma estable sobre els projectes finançats	-Ofereixen informació regular i pública de les activitats finançades
Coherència	-Financen projectes que poden no coincidir amb els valors dels clients	-Inversions en activitats d'acord amb els valors dels seus clients
Participació	-Només hi participen els accionistes i en funció del capital aportat	-La majoria d'entitats animen i faciliten la participació dels seus socis
El client i els seus diners	-No pot decidir sobre la destinació dels seus diners	- El soci o client coneix i pot decidir la destinació dels seus diners

---

Les finances ètiques i solidàries a CATALUNYA

	Entitats bancàries regulades	Entitats parabancàries	Sector assegurances ètiques
Entitats de base cooperativa/ Mutualitats		 	
Entitats gestionades per fundacions			
Entitats de base associativa			

---

2. Tipus de finançament

Tipus de finançament

- **Finançament mitjançant fons propis**
  - **Finançament mitjançant fons aliens**
  - **Crowdfunding**
-

Finançament mitjançant fons aliens

- Banca Ètica
  - Institut Català de Finances
  - Oinarri-Elkargi
  - Gicoop (Grup d'inversors Cooperatius)
-

Productes financers i entitats

Producte financer	Organització/Entitat
Avançament de factures i subvencions	Coop 57, Fiare, Triodos bank
Convenis circulant	Coop 57, Triodos bank, Institut Català de Finances ICF
Préstecs d'inversió	Coop 57, Fiare, Triodos Bank
Avals tècnics i econòmics	Oinarri-Eikarri/ Avalis SGR
Títols o préstecs participatius	Gicoop/ Coop57 (intermediari)
Capitalització dels socis	Direcció General Economia Social, Tercer Sector i Cooperatives (Programa Capitalcoop) i Institut Català de Finances

---

Institut Català de Finances (ICF)

Línia específica per l'economia social i cooperativa:

- Préstec per inversions
  - Préstecs de circulant
  - Préstec per a bestretes contractes sector públic
  - Préstec per la capitalització.
-

Oinarri-Elkargi

- Societat de garantia recíproca (SGR) basca, especialitzada en entitats economia social i solidària.
  - Avals tècnics i econòmics per tramitar operacions financeres, amb un cost entre el 0,25 i l'1% del capital avalat.
-

Gicoop (Grup d'inversors Cooperatius)

- Societat que agrupa persones inversores interessades a obtenir una rendibilitat amb empreses de l'economia social.
  - Inversions mitjançant préstecs participatius.
-

Finançament mitjançant fons propis

- Capitalització dels excedents
  - Aportacions dels socis comuns
  - Aportacions dels socis col·laboradors
  - Emissió de títols participatius
-

Emissió de títols participatius

- **Són títols-valor per a obtenir finançament**
  - **Dirigits a socis o terceres persones**
  - **Tenen un valor nominal i un tipus d'interès fix i/o variable**
  - **Tenen un termini de devolució**
  - **Es pot exigir garanties**
  - **Es pot amortitzar anticipadament.**
-

Exemples de títols participatius

- **Cooperativa d'habitatges la Borda, SCCL.**

865 títols participatius de 1.000.-€ a un termini de 3 anys i una remuneració anual del 1,75%.

- **Fundació Futur.** Integració laboral de persones en risc d'exclusió social.

300 títols participatius de 1.000.-€ a un termini de 2 anys i una remuneració anual del 2,75%.

-
- El **crowdfunding** (finançament mitjançant multituds) és la nova forma d'aprofitar internet per posar en marxa un projecte mitjançant grups de persones que financen el teu projecte.

Plataformes de crowdfunding

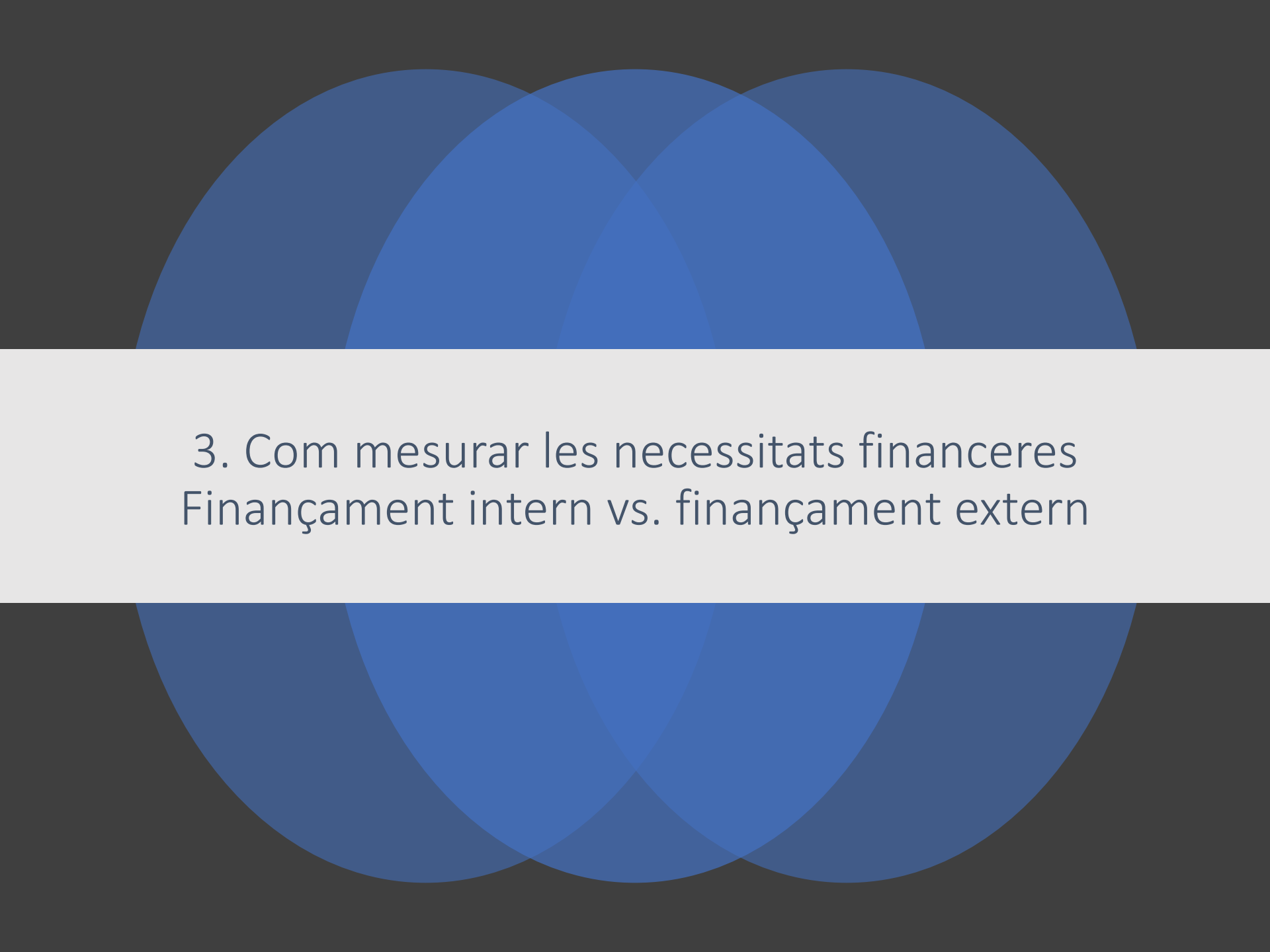
Nom	Descripció	Web
	Diferents categories des de cine, llibres, música o revistes.	www.lanzanos.com
	Es defineix com una web de <i>*crowdfunding</i> orientada a projectes creatius	www.verkami.com
	Plataforma de <i>*crowdfunding</i> especialitzada en projectes de codi obert.	www.goteo.org
	Projecte cultural, social o empresarial.	www.mynbest.com
	Actualment consten projectes d'e-commerce	www.bihoop.com
	Cinema, llibres, música o star-ups	www.projeggt.com
	Cultura deportis & oci, indústria & serveis, Tech & biotech, altres.	http://www.seedandclick.com/

Claus de l'èxit

- **Tria bé el teu projecte.** Benefici no només propi, sinó també a tercers.
  - **Delimita el teu públic objectiu.** Per orientar millor i saber on anar-lo a trobar.
  - **Marca el pressupost.** Que sigui ajustat i realista. Si no s'aconsegueix tot, no es rep res.
  - **Calcula i afegeix** les comissions (de la plataforma, p. ex. 5%; i les bancàries, p. ex. 2-3%), impostos si és el cas (p. ex. de donacions), i despeses d'enviament de les recompenses si s'escau.
  - **Defineix bé les recompenses.** Realistes, ajustades als imports, creatives, atractives i vinculades al projecte.
  - **Delimita bé el temps.** La durada ideal de publicació és de 30 a 60 dies.
  - **Prepara un bon pla de màrqueting i comunicació.** Abans i durant la publicació.
  - **Transparència.** Desglossa els costos del projecte i explica'ls.
  - **Atenció als/les mecenes.** Estableix una comunicació contínua amb ells/es, durant i després de la publicació del projecte.
  - **En acabar, avaluar i a seguir!** Tant si ha sortit bé, com si no. Aprenentatge!
-

3. Com mesurar les necessitats financeres Finançament intern vs. finançament extern

Fluxos de fons

El corrent d'ingressos i despeses és independent del corrent de cobraments i pagaments.

Les empreses poden estar en situació de beneficis i tenir problemes de liquiditat, i viceversa.

És bàsic distingir entre els conceptes de **salut econòmica** (capacitat de generar beneficis) i **salut financera** (capacitat de pagament a curt termini) en una empresa.

Definició d'alguns conceptes bàsics

- **Ingressos.** Operacions o activitats que incrementen el valor patrimonial de l'empresa (vendes, ingressos financers, etc.), però no quan aquest increment de patrimoni és degut, per exemple, a augments de capital, ja que és un increment de patrimoni però no un ingrés.
  - **Despeses.** Operacions o activitats que disminueixen el valor patrimonial de l'empresa (consum de mercaderies, serveis exteriors, despeses de personal, etc.).
  - **Cobraments.** Entrada de diners.
  - **Pagaments.** Sortida de diners.
  - **Flux de caixa o de tresoreria.** Entrada i sortida d'efectiu en un període determinat.
-

Exemple d'ingressos i despeses, cobraments i pagaments

L'empresa Novíssima Rumasa compra avui mercaderies per 6.000 euros i les ven totes avui per 10.000 euros. Les vendes es cobren el 80% al comptat avui en efectiu i la resta a 30 dies, mentre que les compres es paguen d'aquí a 30 dies. (No hi comptem l'IVA per simplificar l'exemple.)

Resultat de l'operació avui = ingressos – despeses = 10.000 – 6.000 = 4.000 euros

Cobraments de vendes = 80% · 10.000 = 8.000 euros

Tresoreria avui = cobraments – pagaments = 8.000 – 0 = 8.000 euros

Deutors comercials = 2.000 euros

Creditors comercials = 6.000 euros

Liquiditat

La liquiditat és la capacitat dels actius per convertir-se en diners efectius de manera immediata sense pèrdua significativa del valor que tenen.

Tenir prou liquiditat és necessari per assolir el nivell de creixement i desenvolupament que vol l'empresa.

La liquiditat depèn d'aquests punts:

- El temps requerit per convertir els actius en diners.
- La incertesa en el temps, i el valor de realització o conversió dels actius en diners.

La liquiditat o solvència a curt termini és tenir l'efectiu suficient per pagar en el moment oportú.

Gràcies per la vostra
atenció!